

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Guricza Tibor (**felperes jogi képviselőjének címe**) ügyvéd által képviselt felperes neve (**felperes címe**) felperesnek az M Ügyvédi Iroda (**alperes jogi képviselőjének címe**; ügyintéző: dr. Mészáros Mátyás Zoltán ügyvéd) által képviselt **alperes neve (alperes címe)** alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2007. október 8-án kelt 7.P. 23.119/2006/26. számú ítélete ellen a felperes 27. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán lefolytatott másodfokú eljárásban - a 2008. december 4. napján megtartott nyilvános tárgyaláson - meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 30.000 (harmincezer forint) Ft másodfokú eljárási költséget; valamint az államnak külön felhívásra 900.000 (kilencszázezer forint) Ft fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróság 26. sorszámú ítéletében a felperes keresetét elutasította, s alperes javára 60.000 Ft, az adóhatóság külön felhívására az állam javára 900.000 Ft eljárási költség megfizetésére kötelezte.

Határozatának indokolásában rögzítette, hogy a **N.F.** Korlátolt Felelősségű Társasággal szemben 1995. január 5-én indult felszámolási eljárás 2000. augusztus 11-én fejeződött be. Az adós gazdálkodó szervezet a cégnyilvántartásból 2000. szeptember 7-ei hatállyal törlésre került. A **N.F.** Korlátolt Felelősségű Társaságnak (továbbiakban: adós) egyik tagja a felperes volt. Az adós elleni felszámolási eljárásban az alperes járt el felszámolóként.

A felperes a módosított keresetében alperest 41.602.450 Ft kártérítés megfizetésére kérte kötelezni. A keresetének jogi alapjaként a csődeljárásról és felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény 54.§-át, valamint a Ptk. 339.§-át jelölte meg. Előadta, hogy a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság előtt 4.G. 40.042/1996 szám alatt folyamatban volt perben a felperesként eljáró adóst a felszámoló képviselte. E perben lefolytatott bizonyítási eljárás során a felszámoló nem kívánta megelőlegezni a szakértői díjat, ezzel szemben a hivatkozott per megszüntetését és a felszámolási eljárás befejezését szorgalmazta. A jelen ügy felperese a 80.000 Ft szakértői díjelőleget saját költségén fizette be és ezzel elősegítette a bizonyítás lefolytatását. Ennek eredményeként e perben az adós nagy összegű követeléshez jutott. (A fenti 80.000 Ft költséget a felszámoló az adós vagyonából 1996. augusztus 23-án a felperes részére visszafizette.)

A felperes álláspontja szerint a felszámoló (jelen per alperese) azáltal, hogy a szakértői díjelőleg letétbe helyezésére történő felhívásnak nem kívánt eleget tenni, a felszámolási eljárás során nem a tőle általában elvárható gondossággal járt el és ezen kötelezettségének megszegésével kárt okozott. Azt nem vitatta, hogy az adósnek vagyoni hátránya nem keletkezett, álláspontja szerint azonban az általa megjelölt 41.602.450 Ft összeg a felperest illeti, hiszen közreműködése nélkül a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság előtt folyó peres eljárásban az adós nem lehetett volna pernyertes.

Az alperesi jogi képviselő a felperes keresetének elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a felperesnek kára nem keletkezett, emellett az alperes jogellenes magatartását sem bizonyította. További érvelése szerint a felszámolási eljárás 2000. szeptember hónapban jogerősen befejeződött, ezért a 2006. július 13-i keresetlevél benyújtásával a felperes elkészt, a követelése elévült.

Az elsőfokú bíróság arra a jogkövetkeztetésre jutott, hogy a felperes kereste nem alapos. Rögzítette, hogy a csődeljárásról és felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 54.§-ában foglalt rendelkezés szerint a felszámoló a felszámolás során az adott helyzetben általában elvárható gondossággal köteles eljárni. A kötelezettségének megszegésével okozott kárért a polgári jogi felelősség általános szabályai szerint felel. A felszámoló felelőssége az adósnek a felszámolás kezdő időpontjában meglévő, illetőleg a felszámolás alatt szerzett vagyonára (Cstv. 4.§ (2) bekezdés) terjed ki. A polgári jogi felelősség általános szabályait a Ptk. 339.§ (1) bekezdése tartalmazza, mely rendelkezés értelmében aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentessül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

Az elsőfokú bíróság a fenti jogszabályok értelmezése kapcsán kifejtette: a polgári jogi felelősség megállapításának szükségképpen elemei a jogellenesség, a kár, valamint a hátrányos eredmény és a jogellenes magatartás közötti okozati összefüggés. (A felróhatóság, azaz a vétkesség csupán rendszerinti, de nem szükségképpen eleme a kártérítési felelősség megállapításának.) A szerződésen kívüli felelősség esetében a károkozó és a károsult közötti kapcsolatot a károkozás

ténye hozza létre. Mindezek alapján a kártérítési felelősség általános szabályai szerint a felelősség megállapításának egyik feltétele a kár bekövetkezése.

A felelősség megállapításához szükséges tények fennállását a felperesnek, mint károsultnak kellett volna bizonyítania a Pp. 164.§ (1) bekezdése alapján. A perbeli esetben a felperes nem vitatta, hogy a felszámoló az adós fizetési kötelezettségét a Jásznagykun-Szolnok Megyei Bíróság 2.Fpk. 16-00-000041/17. számú jogerős végzésében foglaltak szerint teljesítette a hitelezők, valamint a tagok javára, s ennek alapján vette fel maga is a felszámolói díjat a felszámolási vagyonból, ebből következően tehát sem az adósnak, sem a felperesnek kára nem keletkezett. A kár bekövetkeztének hiányában azonban nem állapítható meg a Ptk. 339.§-ában foglalt feltételek együttes fennállása.

Az elsőfokú bíróság rámutatott arra is, hogy a követelések - a Ptk. 324.§-ának (1) bekezdése alapján - 5 év alatt elévülnek, ha a jogszabály másként nem rendelkezik. Megállapította, hogy a N.F. Kft. „f.a.” adóssal szembeni felszámolási eljárás 2000. augusztus 11-én befejeződött, az adós gazdálkodó szervezetet a cégnyilvántartásból 2000. szeptember 7-én törölték. Ezzel szemben a felperes a keresetet az alperessel szemben csak 2005. november 2-án terjesztette elő. E tényekből azt a következtetést vonta le, hogy a felperes keresete „el is évült”.

Felperest a pervesztességére tekintettel marasztalta a perköltségben a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján. Az ellenérdekű fél jogi képviselőjének díját a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendeletben foglaltak alapján határozta meg. Megállapította, hogy a felperesnek az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján kell megfizetnie.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel, melyben kérte annak megváltoztatását és keresetének megfelelően alperes marasztalását.

Jogorvoslati kérelmében megismételte az elsőfokú eljárásban kifejtett álláspontját: véleménye szerint a felszámoló súlyos mulasztást vétett, amikor a szakértői költséget a korábbi perben nem előlegezte. Így az adós felosztható vagyont valójában annak folytán szerzett, hogy ő nagymértékben közrehatott az adós követelésének eredményes perlésében. Okfejtése szerint azt az állapotot, hogy az adóshoz a követelés befolyhatott, a felperes magatartása idézte elő, ezáltal a befolyt összeg a felperesé lett, ebből következően, amennyiben ebből a vagyonból másnak juttattak, az a felperes oldalán kárként jelentkezik. A felszámolás alatt álló adós részére a megnyert per folytán befolyt összeg „jogilag teljes egészében a felperest illette volna”. Az okozott kár abból az összegből áll, amennyit nem felperesnek, hanem a többi hitelezőnek és önmagának fizetett ki az alperesi felszámoló. Ezt az összeget 41.602.450 Ft-ban határozta meg.

Kifejtette továbbá, hogy a követelés azért nem évült el, mert a felszámoló a felszámolást befejező jogerős határozata alapján csupán 2000. november 30-án készített elszámolást a felperes részére, tehát az elévülési idő csak ekkortól kezdődhetett. Emellett hivatkozott arra is, hogy a felszámoló kifizetéseit sérelmezve a Bács-Kiskun Megyei Bíróság előtt 2005. október 28-án egy másik pert is indított, ezzel az elévülés megszakadt.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta és kérte kötelezni felperest a másodfokú perköltsége megfizetésére.

Az alperes álláspontja szerint a Jásznagykun-Szolnok Megyei Bíróság 2000. augusztus 11-én jogerőre emelkedett 2.Fpk. 16-00-000041/17. számú határozata 30 napos határidőt írt elő a felszámoló részére a hitelezői követelések kifizetésére. A fenti jogerős végzés alapján tehát a felszámolónak a kifizetési kötelezettségeit 2000. szeptember 11. napjáig kellett teljesítenie, azaz a végzésben rögzített hitelezői követelések „ekkor váltak esedékessé”. Álláspontja szerint amennyiben ezen időpontig nem teljesítette volna a végzésben meghatározott feladatait, úgy a jogosultak e határidő lejártát követően érvényesíthették volna a követeléseiket a felszámolóval szemben. Mindezen alapján az elévülési idő 2000. szeptember 12. napjától megkezdődött. Kiemelte, hogy a fenti időponttól a kereset benyújtásáig eltelt öt év úgy, hogy a felperes a perbeli összeget a perben megjelölt alapon nem érvényesítette semmilyen módon az alperessel szemben. A felperesnek helytelen az a hivatkozása, hogy a Bács-Kiskun Megyei Bíróság előtti perindítás megszakította az elévülést, mert abban a perben, a felperes más jogcímen terjesztett elő követelést a felperessel szemben.

Ezen túlmenően az alperes a fellebbezési ellenkérelmében rámutatott arra is, hogy a felperes követelése érdemben sem alapos, hiszen a felperest kár nem érte. A felperes kárigényét azzal indokolta, hogy a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság előtt folyamatban volt perben jelentős tevékenységet fejtett ki, költségeket is előlegezett, melynek folytán a **N.F. Kft.** „f.a.” pernyertes lett. Okfejtése szerint ezért a perben megnyert összeg a felperes „sajátjává vált”, abból másnak nem fizethettek volna ki pénzt, így többek között a **SZ.C.** hitelező sem részesülhetett volna a felszámolás alatt álló adós vagyonából, mivel annak idején „a perbeli ellenfél mellett tanúskodott”. A fenti érveléssel szemben az alperes kiemelte: a korábban folyamatban volt perben a felszámolás alatt álló adós volt a felperes. A Hajdú-Bihar Megyei Bíróság a jogerős ítéletében az „f.a.” adós javára marasztalta az ellenérdekű felet, így erre az összegre a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet volt a jogosult. A megítélt és befolyt követelés a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet vagyonává vált és az a hitelezők között felosztásra került. Hangsúlyozta, hogy sem a csődtörvény, sem más jogszabály nem ad arra lehetőséget, hogy a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet által indított perben az „f.a.” adós javára megítélt követelés közvetlenül a tagot vagy a hitelezőt illethet meg azért, mert az adós követelésének érvényesítésében jelentős szerepet játszott. Az adós vagyonának felosztására vonatkozó csődtörvényi rendelkezések kötelezőek, attól eltérni nem lehet. A felperes tehát jelen perben olyan összegekre tart igényt, amelyre nem jogosult, hiszen ezeket a pénzüsségeket, mint felszámolási vagyont a felszámolási eljárásban hozott jogerős végzés alapján a hitelezőknek kellett kifizetni. A felperes tehát a hivatkozott perbeli bevételre közvetlenül nem szerzett jogot, így e vonatkozásban a felperest kár nem érte. A felszámoló a csődtörvénynek és a bírósági határozatnak megfelelően járt el, amikor a jogerős felszámolási végzésnek eleget tett, ezért a kártérítési felelősség két eleme is hiányzik: a károkozás ténye és a jogellenes károkozó magatartás. Következésképpen a felperesnek semmiféle jogalapja nincs arra, hogy alperestől

ezeket a felszámolási vagyonaiba kerülő, majd onnan az adós hitelezői részére kifizetett összegeket kártérítés formájában a felszámolótól követelje.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást lényegében helyesen állapította meg, azt a másodfokú bíróság - a Jásznagykun-Szolnok Megyei Bíróság 2.Fpk. 16-00-000041/17. számú végzése, valamint az eljárás ezen szakaszában beszerzett Szegedi Ítéltábla Gf.30.400/2007/6. számú jogerős ítélete alapján - az alábbiakkal egészíti ki:

A **N.F.** Korlátolt Felelősségű Társaság elleni felszámolási eljárás idején a felperes jelentős mértékben közreműködött abban, hogy az adós pert nyert a **K.C.** Rt.-vel szemben, melynek folytán az adós számlájára 1999. szeptember 3-án 101.677.701 Ft teljesítés érkezett. Miután az adós sikertelen kísérletet tett a felszámolás egyezség útján történő megszüntetésére, a felszámoló elkészítette a zárómérleget, az ebben foglaltak alapján hozta meg a felszámoló bíróság a felszámolás befejezéséről szóló végzését, melynek eredményeként az adóst a cégjegyzékből törölték. A Jásznagykun-Szolnok Megyei Bíróság 2.Fpk. 16-00-000041/17. számú befejező végzésében kötelezte a felszámolót, hogy a végzés jogerőre emelkedését követő 30 napon belül az alább *felsorolt hitelezőknek meghatározott összegeket fizessen ki*, így:

felperes neve hitelezőnek 42.889.000 Ft-ot,

a Jásznagykun-Szolnok Megyei Illetékhivatalnak 900.892 Ft-ot,

a T. Rt-nek 36.218 Ft-ot,

a **SZ.C.** Rt-nek 21.616.261 Ft-ot,

a **K.** Rt-nek 6.883.243 Ft-ot,

dr.P.A.-nak 574.980 Ft-ot,

dr. H.F.-nek 574.980 Ft-ot,

a **W.L.** Rt-nek pedig 321.589 Ft-ot teljesítsen.

Rögzítette, hogy a hitelezői igények és a felszámolási költségek kifizetése után fennmaradó vagyont a társasági szerződésben előírtak alapján a társaság tagjainak: **K.A.**, **R.P.**, felperes neve személyeknek utalja át. Feljogosította továbbá a felszámolót, hogy az adós vagyonából felszámolói díj címén felvegyen 7.576.590 Ft-ot. Az elsőfokú végzés fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett. Az alperesi felszámoló a felszámolási vagyonból, az adós tulajdonát képező készpénzvagyonból teljesítette a számára előírt kötelezettséget.

A felperes az alperes ellen - más tényállásokra alapítva - részben kártérítés, részben elszámolási kötelezettség jogcímén indított pert a Bács-Kiskun Megyei Bíróság előtt 2005. október 28-án.

A fentiekkel pontosított tényállás alapján az elsőfokú bíróság jogkövetkeztetése - az elévülés megállapításának kivételével - helytálló. Az elutasító döntés indokait a Fővárosi Ítéltábla az alábbiakkal egészíti ki, illetőleg módosítja:

A jelen ügyben az 1993. évi LXXXI. törvénnyel módosított 1991.évi IL. törvény (Cstv.) 1995. január 5-én hatályos szövegű 54.§-a értelmében a felszámoló a felszámolás során az adott helyzetben általában elvárható gondossággal köteles eljárni. A kötelezettségének megszegésével okozott kárért a polgári jogi felelősség általános szabályai szerint felel. A polgári jogi felelősség általános szabályát - az elsőfokú bíróság helytálló okfejtése és értelmezése szerint - a Ptk. 339.§ (1) bekezdése határozza meg. A Pp. 164.§ (1) bekezdése alapján a felperesnek kellett volna bizonyítania, hogy az alperes - e perben megjelölt - jogellenes magatartásával okozati összefüggésben kára keletkezett.

A felperes kártérítési igényét ebben a jogvitában arra alapította, hogy a felszámolási eljárás során az alperes felszámolóként gondatlanul járt el, mert az adósnak a K.C. Rt-vel szembeni perében elmulasztotta a szükséges intézkedések megtételét. Mulasztását a felperes pótolta, ezért a pernyertesség csakis az ő közreműködésének köszönhető. Álláspontja szerint a befolyt összeg a fentiek okán „jogilag a felperest illette meg”, ebből következően az adós vagyonába került összegből - a felperesen kívüli más hitelezők, tagok és a felszámoló részére történő - kifizetések lényegében őt károsították meg.

A felperes fenti hivatkozása minden jogi alapot nélkülöz, hiszen a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet által indított perben az „f.a.” adós javára megítélt összeg az adóst illette meg. Az így befolyt pénzösszeg a felosztható *felszámolási vagyonba* került. A jelen ügy felperesének az adós pernyertessége érdekében *kifejtett közrehatása nem teremtett jogi alapot* arra, hogy a K.C. Rt-től befolyt összeget a *sajátjának* tekinthesse. A felszámolási vagyon hitelezők részére történő felosztása a felszámolási ügyben eljáró *bíróság jogerős végzése alapján történt*, az ott meghatározott személyek igényeinek kielégítésével tehát az alperes a felperesnek kárt nem okozott. Ebből az a következtetés rögzíthető, hogy a kártérítési felelősség megállapíthatóságának alapvető elemei közül a felperesi oldalon a kár bekövetkezése hiányzik.

A fenti hiányzó elem okán a másodfokú bíróság a felek elévüléssel kapcsolatos okfejtését -az alábbi jogszabályok figyelembe vételével - tévesnek ítélte. A Ptk. 360. § (1) bekezdése értelmében a kártérítés a *károsodás bekövetkeztekor* nyomban *esedékes*. A Ptk. 326. § (1) bekezdése úgy rendelkezik: *az elévülés akkor kezdődik, amikor a követelés esedékessé vált*.

A károsodás bekövetkeztének megállapíthatósága tehát - ebben a perben - többek között azért bír jelentőséggel, mert a kártérítés esedékessége az elévülési idő kezdete. Tekintettel azonban arra, hogy a jelen esetben a felperest az alperes terhére felhozott magatartás folytán kár nem érte, az elévülési védekezéssel kapcsolatos okfejtések tévesek. Az elévülési kifogás érdemben nem értékelhető, mert kár nem következett be, értelemszerűen ezért kártérítési igény sem keletkezett. Amennyiben pedig nincs károsodás, nincs olyan követelés, melynek esedékességi időpontja a döntésre - elévülés vizsgálatával - kihatással lehetne. Az alperes által meghatározott 2000. szeptember 11-e a hitelezők számára nyitotta

meg a jogerős felszámolási végzésben meghatározott követeléseik érvényesíthetőségét a felszámolóval szemben. A felperes által megjelölt 2000.november 30-a pedig mint tagnak a megmaradt vagyon felosztására és kifizetésére vonatkozó követelését tette esedékessé. Mindkét fél tehát az e perben érvényesíteni kívánt kárigénytől eltérő, más jogalapú követelések esedékességének időpontja meghatározásával érvelt az elévülés bekövetkezte mellett illetőleg az elévülés ellen, de ezen követelések esedékességének kezdő időpontjai a jelen jogvita elbírálása során nem bírtak relevanciával.

A felperes fellebbezése eredménytelen maradt, ezért az ítélőtábla őt kötelezte az alperes másodfokú eljárási költségének megfizetésére. Az alperesi jogi képviselő díjának mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja és (5)-(6) bekezdései figyelembe vételével - a kifejtett tevékenység mennyiségének értékelése mellett - mérlegeléssel határozta meg. A felperes köteles az 1990. évi XCIII. törvény 64.§-a alapján alkalmazott 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése és 15.§ (1) bekezdése értelmében a feljegyzett fellebbezési eljárási illeték megfizetésére is.

Budapest, 2008. december 4.

Botka Lászlóné dr. s.k.
a tanács elnöke

. Volein Anna s.k.
előadó bíró

dr. Csányi Terézia Katalin s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: